

Forfatter: Berzelius, Jöns Jacob

Titel: BREV TIL: Zeise, William Christopher FRA: Berzelius, Jöns Jacob (1837-10-27)

Citation: Berzelius, Jöns Jacob: "BREV TIL: Zeise, William Christopher FRA: Berzelius, Jöns Jacob (1837-10-27)", i *W. C. Zeise og J. Jac. Berzelius Breve 1823-1847*, H. H. Thieles Bogtrykkeri, s. 4. Onlineudgave fra Danmarks Breve: <https://tekster.kb.dk/text/letters-002223284-000-shoot-L0022232840000006.pdf> (tilgået 27. juli 2024)

Anvendt udgave: W. C. Zeise og J. Jac. Berzelius Breve 1823-1847

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs Public Domain-erklæringen](#)

Berzelius, Jöns Jacob, *W. C. Zeise og J. Jac. Berzelius Breve 1823-1847*,

Till Herr Professoren Dr. Zeise

Kjøbenhavn.

Stockholm d. 27. Oct. 1837.

Högädle Herr Professor

Utan tvifvel har Herr Professoren länge sedan sett vår vän Liebigs sednare kritik¹¹) af Hr. Prof. sista analyser af de brännbara platinasalterna. Jag är langt ifrån at gille så s. 5väl sjelfva critiken, som den ton af missnöjd öfverlägsenhet, hvori den är utförd; men tror mig dock böra upmana Herr Prof. at med et nytt analytisk försök bestämma vätehalten, såsom det enda afgörande beviset emot Liebig. Jag har ingen misstanke at icke Herr Prof. resultat är riktigt, ty om man antager at det kolbundna vätet efter Liebigs åsigt vore C₄ H₆ istället för C₄ H₈ eller C₂ H₄, så ser jag ingen möjlighet at förklara dess upkomst, utan at ännu andra kroppar, än dem Hr Professoren funnit, tillika bildas. Ideen at den fällda brännbara platinan vore acetyl-platina, i sammansättningen analog med svafvelplatina, låter visserligen intressant; men kan dock icke antagas så länge försöken ej otvifvelagtigt utvisa at så är.

Lättheten at torrka massan absolut före förbränningen genom användande af omvexlande lufttomt rum och vattenfri luft vid + 100 O, är så stor at Liebigs idé om et nödvändigt öfverskott af väte i analysen är utan all grund. — Hufvudändamålet med min skrifvelse är likväl icke denna ingress, utan et ämne som dermed står i närmaste samband. Jag ville bedje Herr Professoren utsträcka sina försök äfven til trädalkohol, aceton och terpenhinolja, det är högst sannolikt at platina och dess chlorur kan förena sig med flere slag af kolbundna väten, hvarigenom denna class af föreningar vinner et högra vetenskapligt interesse. Herr Professoren vet at man vid porslinsfabrikkerna gör platinering af godset med platinachlorid, som förut behandlas med terpenhinolja, och får på detta sätt et platinasalt, som ved uphetning lemnar en speglende metallhinna. Det är icke troligt *) at detta är identiskt med det af Hr Professoren undersökta. —

Skulle trädalkohol icke finnas at tilgå i Köpenhamn, så hafva vi här god tilgång derpå och skulle lätt kunna skicka den med Diligeancen til Helsingborg. Hvad acetone beträffar, så är dess beredning rätt krånglig och obehaglig, och går kanske bäst på Fremy's¹²) sätt med s. 6kalk och socker, hvarvid man tillike får i myckenhet Kane's¹³) ether mesithylique, som icke är annat än Fremy's metaceton. —

Förlåt at jag tager mig den friheten at föreslå Herr Professoren denna recherche; men som jag gissar at Liebigs Skrift ändå föranleder någon åtgärd från Herr Professorens sida, så kunde den föreslagne undersökningen få följa med på samma gång. Så snart Liebig återkommer från sin langa sommartour til England och Frankrika, kommer han at från mig erhålla en lång skrupenz för tonen i sin kritik¹⁴), äfven som för framkastandet af et platinasalt, som, ehuru i sig sjelf högst intressant, säkerligen är något helt annat än hvad det borde vara för at instämma med hans theorie.

Med utmerkt högaktning och vänskap
Jac. Berzelius.